

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет
Кафедра публічного та приватного права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

Наталія ВЕСЕЛОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності D8 «Право»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Право»
(назва освітньо-професійної програми)

тип дисципліни обов'язкова дисципліна професійної підготовки

2025 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

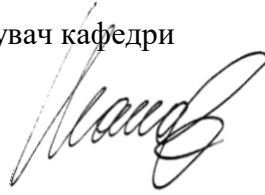

Ірина КОЗАКОВА

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою публічного та приватного права
протокол № 1
від «29» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

Ірина КОЗАКОВА

Укладач: *Стерліков Олександр Сергійович*, старший викладач кафедри публічного та приватного права.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни *«Право інтелектуальної власності»* доцільне після оволодіння здобувачами вищої освіти базовими знаннями з теорії держави і права, логіки та критичного мислення, уміння висловлювати свою думку, будувати аргументацію та робити обґрунтовані висновки; основами цивільного права (зокрема, теорії правочинів, права власності та зобов'язального права), господарського та адміністративного права (в частині реєстрації суб'єктів господарювання та державних процедур); базовими засадами міжнародного публічного та приватного права щодо транскордонного захисту прав людини та інтелектуальних здобутків; інформаційними технологіями: вміння працювати з текстами, електронними реєстрами патентів і торговельних марок, офіційними базами законодавства; навичками письмової роботи: складання планів, правових аналізів, написання рефератів та курсових робіт; а також основами загальної етики, правової культури й академічної доброчесності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни *«Право інтелектуальної власності»* є система правових норм, принципів та інститутів, що регулюють суспільні відносини, які виникають у процесі створення, правової охорони, використання та захисту результатів інтелектуальної, творчої діяльності людини (об'єктів авторського права, суміжних прав, об'єктів промислової власності та нетрадиційних результатів інтелектуальної праці), а також відносини щодо набуття та передачі прав на ці об'єкти в національному та міжнародному правовому просторі.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин (4 кредити ECTS).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни *«Право інтелектуальної власності»* є формування у студентів спеціальних знань щодо загальних положень права інтелектуальної власності, його сутності та змісту; об'єктів та суб'єктів інтелектуальної власності, підстав виникнення, умов і порядку використання її результатів; особливостей правового регулювання з урахуванням міжнародно-правового досвіду.

Основними завданнями навчальної дисципліни *«Право інтелектуальної власності»* є формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи теоретичних знань щодо правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної діяльності, а також набуття ними стійких практичних навичок і компетентностей, необхідних для самостійного правового супроводження процесів створення, державної реєстрації, використання, комерціалізації та розпорядження правами на об'єкти авторського права, суміжних прав і промислової власності, кваліфікованого моделювання, укладання й забезпечення виконання ліцензійних договорів та угод про передачу технологій, ефективного захисту прав та законних інтересів авторів, винахідників і правоволодільців у державних органах та судових інстанціях, а також запобігання проявам недобросовісної конкуренції, піратства та плагіату в умовах розбудови цифрової економіки, диджиталізації бізнесу та активного розвитку міжнародного ринку технологій.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Право інтелектуальної власності» забезпечує набуття таких компетентностей і програмних результатів:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК16	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК07	Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК08	Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
СК09	Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.
СК10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
СК14	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН05	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
ПРН06	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
ПРН12	Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
ПРН13	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
ПРН20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
ПРН22	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Загальні засади права інтелектуальної власності	12	2	4			6	13	1	2			10
Тема 2. Авторське право та суміжні права	12	2	4			6	15	1	2			12
Тема 3. Патентне право та суміжні інститути	16	4	6			6	15	1	2			12
Тема 4. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності	16	4	6			6	15	1	2			12
Тема 5. Розпорядження правами інтелектуальної власності	16	4	6			6	15	1	2			12
Тема 6. Захист прав інтелектуальної власності	16	4	6			6	15	1	2			12
Тема 7. Академічна доброчесність у сфері інтелектуальної власності	16	4	6			6	16	2	2			12
Тема 8. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності	16	4	6			6	16	2	2			12
Усього годин	120	28	44	0	0	48	120	10	16	0	0	94

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні засади права інтелектуальної власності

Поняття та зміст права інтелектуальної власності; система й об'єкти права інтелектуальної власності.

Тема 2. Авторське право та суміжні права

Авторське право; суміжні права.

Тема 3. Патентне право та суміжні інститути

Патентне право України; об'єкти патентних прав; правова охорона селекційних досягнень; правова охорона промислових зразків.

Тема 4. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності

Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності та їх правова охорона.

Тема 5. Розпорядження правами інтелектуальної власності

Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності; договори у сфері інтелектуальної власності.

Тема 6. Захист прав інтелектуальної власності

Процесуальні гарантії захисту прав інтелектуальної власності.

Тема 7. Академічна доброчесність у сфері інтелектуальної власності

Запобігання академічному плагіату та неоригінальності як складова превентивного механізму.

Тема 8. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності

Міжнародні стандарти та договори у сфері інтелектуальної власності; гармонізація національного законодавства з міжнародним правом; порівняльно-правові аспекти охорони прав інтелектуальної власності.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Загальні засади права інтелектуальної власності	2	1
2	Тема 2. Авторське право та суміжні права	2	1
3	Тема 3. Патентне право та суміжні інститути	4	1
4	Тема 4. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності	4	1
5	Тема 5. Розпорядження правами інтелектуальної власності	4	1
6	Тема 6. Захист прав інтелектуальної власності	4	1
7	Тема 7. Академічна доброчесність у сфері інтелектуальної власності	4	2
8	Тема 8. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності	4	2
Усього годин		28	10

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Загальні засади права інтелектуальної власності	4	2
2	Тема 2. Авторське право та суміжні права	4	2
3	Тема 3. Патентне право та суміжні інститути	6	2
4	Тема 4. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності	6	2
5	Тема 5. Розпорядження правами інтелектуальної власності	6	2
6	Тема 6. Захист прав інтелектуальної власності	6	2
7	Тема 7. Академічна доброчесність у сфері інтелектуальної власності	6	2
8	Тема 8. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності	6	2
Усього годин		44	16

8. План семінарських занять

Тема 1. Загальні засади права інтелектуальної власності

Мета: формування знань про правову природу, сутність, структуру та систему права інтелектуальної власності, класифікацію його об'єктів і зміст особистих немайнових та майнових прав.

Питання для обговорення:

1. Що становить юридичне поняття, сутність та соціально-економічне значення права інтелектуальної власності в умовах ринкової економіки?
2. З яких елементів, інститутів та підгалузей складається внутрішня система права інтелектуальної власності України?
3. За якими критеріями класифікуються об'єкти права інтелектуальної власності та які вимоги висуває закон до їхньої правоохоронного характеру?
4. Що становить юридичний зміст та які особливості мають особисті немайнові права інтелектуальної власності?
5. Яку правову природу мають майнові права інтелектуальної власності та які існують способи їхнього використання?
6. У чому полягає сутнісна відмінність та характер взаємозв'язку між класичним правом власності (речовим правом) та правом інтелектуальної власності?

Тема 2. Авторське право та суміжні права

Мета: формування знань про правове регулювання відносин у сфері авторського права та суміжних прав, підстави їх виникнення, обсяг прав суб'єктів, а також строки їхньої чинності.

Питання для обговорення:

1. Що становить поняття та які існують об'єкти й суб'єкти авторського права?
2. Які особливості має презумпція авторства та який порядок виникнення й оформлення авторських прав?
3. Що становить поняття суміжних прав та які категорії об'єктів і суб'єктів вони охоплюють?
4. Які особливості має співвідношення, взаємозв'язок та правовий режим чинності авторського права і суміжних прав?
5. Які строки чинності встановлено для майнових прав авторів та суб'єктів суміжних прав і які наслідки їх закінчення?

Тема 3. Патентне право та суміжні інститути

Мета: формування знань про засади патентного права України, умови охороноздатності винахідницьких здобутків, а також особливості правового режиму промислових зразків і селекційних досягнень.

Питання для обговорення:

1. Що становить поняття патентного права України та які нормативно-правові акти складають його основу?
2. Які існують об'єкти патентних прав та за якими критеріями вони розмежовуються між собою?
3. Які законодавчі умови охороноздатності встановлено для визнання винаходу та корисної моделі?
4. Який правовий порядок та етапи передбачає процедура патентування об'єктів промислової власності?
5. Які особливості має правова охорона промислових зразків та які права надає патент його володільцю?
6. У чому полягає специфіка та умови надання правової охорони селекційним досягненням в Україні?
7. Які існують підстави та процесуальні форми визнання патентів недійсними або припинення їхньої дії?

Тема 4. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності

Мета: формування знань про правову природу та специфіку охороноздатності нетрадиційних результатів інтелектуальної праці, а також особливості набуття, використання та захисту прав на ці об'єкти.

Питання для обговорення:

1. Що становить поняття «нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності» та за якими ознаками вони відрізняються від класичних об'єктів авторського чи патентного права?
2. Які особливості має правова охорона комерційної таємниці та ноу-хау, і за яких умов інформація набуває статусу конфіденційної?
3. У чому полягає специфіка правового режиму та захисту раціоналізаторських пропозицій в Україні?
4. Які законодавчі вимоги встановлено для надання правової охорони компонуванню напівпровідникових виробів (топографіям інтегральних мікросхем)?
5. Як здійснюється правове регулювання та захист наукових відкриттів у сучасному національному та міжнародному праві?
6. Які особливості має правовий режим захисту прав на комерційні (фірмові) найменування та торговельні марки, і як вирішуються колізії між ними?

Тема 5. Розпорядження правами інтелектуальної власності

Мета: формування знань про правові форми розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, види, структуру, порядок укладення, реєстрації та виконання відповідних цивільно-правових договорів.

Питання для обговорення:

1. Що становить юридичне поняття та які існують правові форми розпорядження майновими правами інтелектуальної власності?
2. Які істотні умови, структура та порядок укладення договорів у сфері інтелектуальної власності визначені чинним законодавством?
3. Які особливості має договір про передачу (відчуження) майнових прав інтелектуальної власності та чим він відрізняється від ліцензії?
4. Чим відрізняються між собою за обсягом прав та обов'язків сторін виключна, одинична та невиключна ліцензії?
5. Які специфічні риси притаманні ліцензійному договору та договору про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності?
6. Який правовий порядок встановлено для державної реєстрації договорів про розпорядження майновими правами та які наслідки її відсутності?

Тема 6. Захист прав інтелектуальної власності

Мета: формування знань про систему, форми, способи та процесуальні гарантії захисту прав інтелектуальної власності, а також особливості судового й позасудового розгляду відповідних спорів.

Питання для обговорення:

1. Що становить поняття та які існують основні правові форми і цивільно-правові способи захисту прав інтелектуальної власності?
2. Які процесуальні особливості та гарантії захисту прав інтелектуальної власності передбачені в цивільному, господарському та адміністративному судочинстві?
3. Яку роль може відіграти Вищий суд з питань інтелектуальної власності України в забезпеченні кваліфікованого захисту прав правоволодільців?
4. Який правовий порядок та умови застосування заходів забезпечення позову у справах про порушення прав інтелектуальної власності?
5. Як здійснюється адміністративно-правовий та кримінальний захист прав інтелектуальної власності від проявів піратства і контрафакту?
6. У чому полягає сутність та які існують процесуальні особливості захисту прав інтелектуальної власності у цифровому середовищі та мережі Інтернет?

Тема 7. Академічна доброчесність у сфері інтелектуальної власності

Мета: формування знань про правову природу, принципи та стандарти академічної доброчесності, дослідження правових засад запобігання плагіату як превентивного механізму захисту інтелектуальних прав.

Питання для обговорення:

1. Що становить юридичне поняття, сутність та правові засади формування культури академічної доброчесності в Україні?
2. Які існують види порушень академічної доброчесності (академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація) та яка їхня правова кваліфікація?
3. Як саме запобігання академічному плагіату та неоригінальності виступає елементом превентивного механізму захисту авторських прав?
4. Які особливості має правовий режим використання систем автоматизованого виявлення збігів (антиплагіатного програмного забезпечення) в освітньому процесі?
5. Які види юридичної, академічної та дисциплінарної відповідальності встановлено чинним законодавством за порушення стандартів доброчесності?

Тема 8. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності

Мета: формування знань про систему міжнародних стандартів і договорів у сфері інтелектуальної власності, правові засади діяльності Всесвітньої організації інтелектуальної власності, а також напрями гармонізації національного законодавства з міжнародним та європейським правом.

Питання для обговорення:

1. Що становить поняття та ієрархічна система джерел міжнародно-правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності?
2. Який правовий статус, структура та ключові завдання Всесвітньої організації інтелектуальної власності?
3. Які юридичні особливості та засади охорони авторських і суміжних прав закладені в Бернській та Римській конвенціях?
4. Яке значення має Паризька конвенція для глобальної правової охорони об'єктів промислової власності та встановлення міжнародного пріоритету?
5. У чому полягає сутність та правовий механізм дії Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності?
6. Як здійснюється процес гармонізації та апроксимації національного законодавства України з правом Європейського Союзу в цій сфері?
7. Які основні порівняльно-правові аспекти охорони прав інтелектуальної власності існують між англо-американською та континентальною правовими системами?

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

11. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Загальні засади права інтелектуальної власності	6	10
2	Тема 2. Авторське право та суміжні права	6	12
3	Тема 3. Патентне право та суміжні інститути	6	12
4	Тема 4. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності	6	12
5	Тема 5. Розпорядження правами інтелектуальної власності	6	12
6	Тема 6. Захист прав інтелектуальної власності	6	12
7	Тема 7. Академічна доброчесність у сфері інтелектуальної власності	6	12
8	Тема 8. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності	6	12
Усього годин		48	94

12. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота – форма організації освітнього процесу, за якої здобувач вищої освіти опановує навчальну дисципліну в час, вільний від навчальних занять, під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Метою самостійної роботи з дисципліни «Право інтелектуальної власності» є засвоєння у повному обсязі навчальної програми, розвиток компетентностей, формування здатності бути активним учасником освітнього процесу, уміння самостійно опановувати теоретичні й практичні знання, що спрямовані на поглиблене опрацювання сучасних підходів до охорони авторського права, суміжних прав та промислової власності, тлумачення умов договорів про розпорядження майновими правами, застосування процесуальних гарантій захисту інтересів правоволодільців, а також дотримання принципів академічної доброчесності й превентивних механізмів запобігання плагіату.

Самостійна робота здійснюється у формі: виконання домашніх завдань; підготовки аналітичних доповідей, есе та рефератів з обов'язковим дотриманням стандартів академічної доброчесності; роботи з нормативно-правовими актами національного законодавства, Керівництвами Всесвітньої організації інтелектуальної власності та міжнародними конвенціями у сфері охорони інтелектуальних прав; доопрацювання матеріалів лекцій шляхом пошуку додаткової спеціалізованої літератури та опрацювання нормативної бази; роботи з глобальними інформаційними мережами, електронними реєстрами патентів, торговельних марок та цифровими антиплагіатними системами; опрацювання додаткової фахової літератури; складання конспектів тем, що виносяться на самостійне вивчення, а також перспектив створення Вищого суду з питань інтелектуальної власності.

Всі завдання самостійної роботи поділяються на обов'язкові та вибіркові. До обов'язкових належать завдання, які студенти мають виконувати обов'язково впродовж вивчення дисципліни. Вибіркові включають альтернативні завдання, серед яких здобувач на власний розсуд обирає конкретні завдання з тим, щоб набрати необхідну кількість балів.

Нижче подано варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів денної форми навчання, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно виконати один з таких варіантів:

Варіант 1.

Сформулюйте аналітичний огляд системи та об'єктного складу права інтелектуальної власності України з урахуванням сучасних тенденцій розвитку ринкової економіки та європейських стандартів.

Варіант 2.

Складіть реферат про правову природу презумпції авторства, підстави виникнення авторського права та особливості реалізації майнових прав авторів.

Варіант 3.

Розробіть аналітичний огляд умов охороноздатності винахідницьких здобутків, детально проаналізувавши відмінності між винаходом, корисною моделлю та промисловим зразком.

Варіант 4.

Напишіть реферат про правові підстави, умови та специфіку надання правової охорони комерційній таємниці та ноу-хау як нетрадиційним об'єктам.

Варіант 5.

Проаналізуйте у межах аналітичного огляду істотні умови договорів у сфері інтелектуальної власності, висвітливши відмінності між виключною, одиничною та невиключною ліцензіями.

Варіант 6.

Охарактеризуйте у формі реферату процесуальні особливості та гарантії захисту прав інтелектуальної власності в цивільному та господарському судочинстві України.

Варіант 7.

Підготуйте аналітичний огляд специфіки та правових механізмів захисту авторських і суміжних прав у сучасному цифровому середовищі та мережі Інтернет.

Варіант 8.

Виконайте реферат про юридичну сутність академічного плагіату, самоплагіату та фальсифікації, розкривши превентивні правові механізми забезпечення доброчесності в освітньому процесі.

Варіант 9.

Здійсніть аналітичний огляд системи міжнародних договорів у сфері інтелектуальної власності, висвітливши роль Бернської та Паризької конвенцій.

Варіант 10.

Висвітліть у рефераті правові засади, цілі та механізми гармонізації (апроксимації) національного законодавства України у сфері інтелектуальної власності з правом ЄС.

Варіанти контрольної роботи (для заочної форми здобуття освіти)

Нижче подано варіанти завдань для контрольної роботи, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно обрати варіант та виконати наведені завдання. Вимоги до контрольної роботи: 8–12 сторінок тексту (*шрифт Times New Roman, 14 pt, міжрядковий інтервал – 1*). Слід опрацювати щонайменше 10–12 джерел. Використання класичних праць з права інтелектуальної власності є обов'язковим. Дотримання принципів академічної доброчесності – засадничий принцип навчання. Здійснюйте коректне цитування використаних джерел. Заборонено плагіат: текст має бути оригінальним, з власним аналітичним та методологічним осмисленням. Максимальна кількість балів за виконану контрольну роботу – 50 балів.

Варіант 1.

1. Розкрийте юридичне поняття, сутність та місце права інтелектуальної власності в системі права України.

2. Охарактеризуйте відмінності між класичним речовим правом власності та правом інтелектуальної власності.

Варіант 2.

1. Проаналізуйте склад особистих немайнових та майнових прав авторів і підстави їх виникнення.
2. Розкрийте сутність презумпції авторства і порядок оформлення (реєстрації) прав на твори.

Варіант 3.

1. Розкрийте поняття, об'єкти та суб'єкти суміжних прав, а також їх співвідношення з авторським правом.
2. Охарактеризуйте законодавчі умови охороноздатності винаходів та корисних моделей під час патентування.

Варіант 4.

1. Проаналізуйте особливості правової охорони промислових зразків та селекційних досягнень в Україні.
2. Розкрийте поняття комерційної таємниці та ноу-хау як нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.

Варіант 5.

1. Розкрийте правовий режим раціоналізаторських пропозицій та компонування напівпровідникових виробів.
2. Охарактеризуйте правові форми, види та істотні умови договорів у сфері інтелектуальної власності.

Варіант 6.

1. Проаналізуйте відмінності між договором про передачу майнових прав та ліцензійним договором.
2. Розкрийте зміст виключної, одиначної та невиключної ліцензій за обсягом прав сторін.

Варіант 7.

1. Розкрийте систему цивільно-правових способів та форми захисту порушених прав інтелектуальної власності.
2. Охарактеризуйте роль Вищого суду з питань інтелектуальної власності України в захисті прав правоволодільців.

Варіант 8.

1. Проаналізуйте процесуальні особливості та гарантії захисту інтелектуальних прав у цифровому середовищі.
2. Розкрийте правову сутність академічного плагіату та самоплагіату як порушень академічної доброчесності.

Варіант 9.

1. Розкрийте превентивне значення запобігання академічному плагіату для захисту авторських прав.
2. Охарактеризуйте правовий статус, структуру та ключові завдання Всесвітньої організації інтелектуальної власності.

Варіант 10.

1. Проаналізуйте значення Бернської та Паризької конвенцій для глобальної системи охорони інтелектуальних прав.
2. Розкрийте сутність Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності та особливості гармонізації законодавства України з правом ЄС.

13. Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на міжнародних освітніх платформах з метою розширення професійних компетентностей та академічної доброчесності.

Рекомендовані платформи:

- Coursera (Introduction to Intellectual Property: <https://www.coursera.org/learn/introduction-intellectual-property>; Intellectual Property Law: <https://www.coursera.org/specializations/introduction-intellectual-property>);

- edX (Intellectual Property Law and Policy: Part 1: <https://www.edx.org/learn/intellectual-property/university-of-pennsylvania-intellectual-property-law-and-policy-part-1>; Intellectual Property Law and Policy: Part 2: <https://www.edx.org/learn/intellectual-property/university-of-pennsylvania-intellectual-property-law-and-policy-part-2>; Copyright Law in the Music Business: <https://www.edx.org/learn/music-business/berklee-college-of-music-copyright-law-in-the-music-business>).

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти.

14. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційований залік)

1. Що становить поняття, сутність і соціально-економічне значення права інтелектуальної власності?
2. З яких елементів, інститутів та підгалузей складається система права інтелектуальної власності України?
3. За якими критеріями класифікуються об'єкти права інтелектуальної власності в національному законодавстві?
4. У чому полягає відмінність між речовим правом та правом інтелектуальної власності?
5. Який юридичний зміст та особливості мають особисті немайнові права інтелектуальної власності?
6. Яку правову природу мають майнові права інтелектуальної власності та як вони використовуються?
7. Що становить поняття, які існують об'єкти й суб'єкти сучасного авторського права?
8. Як саме діє презумпція авторства та який порядок оформлення прав на твори?
9. Що становить поняття суміжних прав та які категорії об'єктів вони охоплюють?
10. Як співвідносяться між собою за правовим режимом авторське право і суміжні права?
11. Які строки чинності майнових прав встановлено для авторів та суб'єктів суміжних прав?
12. Що становить поняття патентного права України та які нормативні акти його регулюють?
13. Які законодавчі умови охороноздатності встановлено для визнання винаходу та корисної моделі?
14. Який правовий порядок та етапи передбачає процедура патентування об'єктів промислової власності?
15. Які особливості має правова охорона промислових зразків та селекційних досягнень в Україні?
16. За якими ознаками нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності відрізняються від класичних?
17. Які особливості та умови має правова охорона комерційної таємниці та ноу-хау?
18. У чому полягає специфіка правового режиму та захисту раціоналізаторських пропозицій в Україні?
19. Які законодавчі вимоги встановлено для надання правової охорони компонуванню напівпровідникових виробів?
20. Як вирішуються колізії між схожими комерційними найменуваннями та зареєстрованими торговельними марками?
21. Що становить юридичне поняття та які існують форми розпорядження майновими правами?
22. Які істотні умови та вимоги до структури договорів у сфері інтелектуальної власності?
23. Чим відрізняється договір про передачу майнових прав від ліцензійного договору за змістом?

24. Чим відрізняються між собою за обсягом повноважень виключна, одинична та невиключна ліцензії?
25. Які специфічні риси притаманні договору про створення за замовленням об'єкта інтелектуальної власності?
26. Які правові наслідки має відсутність державної реєстрації договору про розпорядження майновими правами?
27. Які існують основні правові форми та цивільно-правові способи захисту прав інтелектуальної власності?
28. Які процесуальні гарантії захисту прав інтелектуальної власності передбачені в цивільному та господарському судочинстві?
29. Яку роль може відігравати Вищий суд з питань інтелектуальної власності України в захисті прав?
30. Який правовий порядок та умови застосування заходів забезпечення позову у сфері інтелектуальної власності?
31. У чому полягають особливості захисту прав інтелектуальної власності у цифровому середовищі та Інтернеті?
32. Що становить юридичне поняття, сутність та правові засади формування культури академічної доброчесності?
33. Які існують види порушень академічної доброчесності та яка їхня правова кваліфікація в Україні?
34. Як саме запобігання академічному плагіату виступає елементом превентивного механізму захисту авторських прав?
35. Які види відповідальності встановлено чинним законодавством України за порушення стандартів академічної доброчесності?
36. Який правовий статус, структура та ключові завдання Всесвітньої організації інтелектуальної власності?
37. Які юридичні засади охорони авторських і суміжних прав закладені в Бернській та Римській конвенціях?
38. Яке значення має Паризька конвенція для глобальної правової охорони об'єктів промислової власності?
39. У чому полягає сутність та правовий механізм дії Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності?
40. Як здійснюється процес гармонізації національного законодавства України у сфері інтелектуальної власності з правом Європейського Союзу?

15. Методи навчання

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, дебати, метод проблемного викладання тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо) при аналізі системи об'єктів, метод демонстрацій оригінальних заявок на об'єкти інтелектуальної власності та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування наукових джерел тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, репродуктивні, мультимедійні, веб-орієнтовані методи опрацювання нормативно-правових актів і міжнародних конвенцій тощо).

Методи навчання на практичних, семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, дебати, рольові ігри, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація результатів досліджень, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій схем захисту прав авторів та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування наукових статей, підготовка реферату, есе, доповіді щодо порівняльно-правових аспектів охорони прав тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані методи роботи з реєстрами патентів, торговельних

марок та антиплагіатними системами тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання задач у сфері права інтелектуальної власності, аналіз спорів та судової практики тощо); практичний, пошуковий метод (метод аналізу нормативно-правових актів, моделювання правовідносин, дослідницький метод, метод роботи з юридичними документами: ліцензійні договори, договори про передачу прав, заявки на об'єкти інтелектуальної власності, претензії, юридичні висновки тощо).

16. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Право інтелектуальної власності» використовуються такі методи оцінювання:

для *поточного контролю* – у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), вирішення кросвордів, контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи) тощо.

для *підсумкового контролю* – проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування тощо).

17. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення диференційованого заліку.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності» є підсумковий контроль – диференційований залік.

18. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Право інтелектуальної власності» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів (від – до)
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти ([https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-otsiniuvannia-znan-zdobuvachiv-\(red-2021\).pdf](https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-otsiniuvannia-znan-zdobuvachiv-(red-2021).pdf)).

Порядок зарахування результатів неформальної освіти

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи за заявою здобувача в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>).

Максимальна кількість балів – до **10 балів** у межах самостійної роботи.

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за диференційований залік з початкової дисципліни «Право інтелектуальної власності» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно з таблицею:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проєкту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

19. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60									Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Самостійна робота		
6 балів	6 балів	7 балів	7 балів	6 балів	6 балів	6 балів	6 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

20. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Право інтелектуальної власності» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

21. Рекомендована література

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051#Text
2. Веселовська Н.О., Стерліков О.С. Медіація у врегулюванні сімейних спорів щодо інтелектуальної власності. Академічні візії. 2023. Вип. 17. <https://doi.org/10.5281/zenodo.20472523>
3. Веселовська Н.О., Стерліков О.С. Інтелектуальна власність у системі гендерних правовідносин та медіаційні механізми. Академічні візії. 2023. Вип. 18. <https://doi.org/10.5281/zenodo.20472588>
4. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 01.12.2022 № 2811-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20>
5. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.1993 № 3687-XII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
6. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.1993 № 3688-XII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>
7. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15.12.1993 № 3689-XII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
8. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21.04.1993 № 3116-XII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12#Text>
9. Закон України «Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів» від 05.11.1997 № 621/97-ВР. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80#Text>
10. Закон України «Про географічні зазначення» від 16.06.1999 № 752-XIV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14#Text>
11. Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник / за заг. ред. П.М. Цибульова, А.С. Ромашко. Київ: Політехніка, 2021. 374 с. <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/f10814f3-44d4-4558-b79b-b763120e293a/content>
12. Книш І.В., Веселовська Н.О., Стерліков О. Соціологія довіри до медіації у сфері інтелектуальної власності: причини вибору позасудових процедур. Академічні візії. 2023. Вип. 19. <https://doi.org/10.5281/zenodo.20472605>
13. Паризька конвенція про охорону промислової власності. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123#Text
14. Палюх А.Я., Шелудяков Р.С., Іваненко Р.О. Права інтелектуальної власності в умовах воєнного стану. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 3. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-3/76>
15. Права інтелектуальної власності та їх захист: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти галузі знань 08 «Право» спец. / О.І. Харитонova, Г.О. Ульянова С.В. Мазуренко та ін. Одеса: Вид-во «Юридика», 2024. 121 с. <https://doi.org/10.32837/11300.27459>
16. Право інтелектуальної власності: навч.-метод. посіб. / О.І. Чепис, С.Б. Булеца, Р.Б. Олійник та ін. Ужгород: Говерла, 2023. 52 с.
17. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. Т.В. Ярошевської. Дніпро: ДДУВС, 2022. 336 с. <https://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/10689>
18. Стерліков О.С. Проблематика захисту прав інтелектуальної власності на навчальні курси. Академічні візії. 2024. Вип. 38. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14502780>

19. Фесенко О.М., Олійник С.М., Стерліков О.С. Захист прав інтелектуальної власності у зовнішньоекономічній діяльності: господарсько-правові та міжнародно-приватноправові аспекти. *Академічні візії*. 2023. Вип. 15. <https://doi.org/10.5281/zenodo.20472422>
20. Харитонова О.І., Харитонов Є.О., Ківалова Т.С. Право інтелектуальної власності: підручник. Юрінком Інтер. 2022. 540 с.